■ Увага, конкурс!

ЗДЫМІ СВАЁ ПАДАРОЖЖА НА ВІДЭА

«Звязда» выступае інфармацыйным партнёрам першага конкурсу аматарскіх турыстычных фільмаў «Падарожнічаем па Сінявокай»

Мы пастаянна расказваем пра тое, што абавязкова трэба ўбачыць у нашай краіне. Адкрываем Беларусь для іншаземцаў. Стараемся пісаць і пра малавядомыя куткі роднай зямлі, дзе будзе цікава пабываць. Цяпер мы прапануем нашым чытачам усяму свету паказаць самыя запамінальныя моманты сваіх падарожжаў.

Спаборніцтва для ўсіх

Конкурс праводзіцца ў першую чаргу для папулярызацыі ўнутранага турызму ў Беларусі.

— Яшчэ адна мэта — прыцягненне моладзі да актыўнага ладу жыцця. І, зразумела, добра, калі ўся сям'я адпраўляецца ў пешы паход, сплаў на байдарках, велавандроўку або аўтамабільную паездку! Трэба толькі падчас падарожжа здымаць на відэа і фатаграфаваць, — расказвае пра ідэю конкурсу яго аўтар **Дзмітрый ІВУЧАНКА, рэжысёр народнай кінастудыі «Летапіс» пры Талачынскім раённым цэнтры культуры і народнай творчасці.**

Арганізатары конкурсу «Падарожнічаем па Сінявокай»: аддзел ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Талачынскага райвыканкама і народная кінастудыя «Летапіс». У ім могуць удзельнічаць усе грамадзяне Беларусі, незалежна ад узросту.

— Чакаем і фільмы, створаныя ў турыстычных клубах і секцыях, гуртках, школах, самадзейных творчых калектывах, — дадае Дзмітрый.

Тэматыка павінна быць непасрэдна звязана з турызмам у Беларусі. Конкурсныя работы могуць быць выкананы ў жанры дакументальнага кіно, сацыяльнага кліпа (ролика), музычнага кліпа (ролика), слайд-фільма (слайд-шоу). Хранаметраж — да 20 хвілін. Агучваць фільм можна на рускай або беларускай мовах. А калі захочацца, і на замежнай, але такія работы павінны суправаджацца закадравым перакладам або субцітрамі на беларускай ці рускай мовах.

Пашпарт да сярэдзіны жніўня

Да 15 жніўня (уключна) можна адпраўляць працы на конкурс. Іх удзельнік можа падаць на разгляд неабмежаваную колькасць. Работу неабходна загрузіць на Youtube, а таксама выслаць заяўку-анкету на электронны адрас tolrmc@yandex.ru. Заяўку можна спампаваць па спасылцы http://kino.fotobel.by/?page_id=14. Там жа падрабязныя тлумачэнні пра ўмовы конкурсу.

Члены журы вызначаць пераможцаў да 15 верасня. А ўзнагароджванне пераможцаў адбудзецца 30 верасня ў Талачыне. Між іншым, «Звязда» таксама падрыхтавала фірменны прыз. Усе ўдзельнікі атрымаюць дыпломы. Звесткі аб аўтарах і самі фільмы будуць размешчаны на сайце конкурсу www.kino.fotobel.by. А на сайце «Звязды» можна будзе ўбачыць творы пераможцаў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ. *pukshanski@zviazda.by*

■ На передавой тэхналогій

ІНТЭЛЕКТУАЛЬНАЯ ЗБРОЯ,

або Чым здзіўляе айчынны ВПК

Штогод на Міжнароднай выстаўцы ўзбраення і ваеннай тэхнікі «MILEX» колькасць экспанентаў з розных краін павялічваецца. Сёлета на адным з найбуйнейшых ва ўсходнееўрапейскім салоне ўзбраенняў сярод 350 ноу-хау ваеннага прызначэння вядучых сусветных кампаній былі прадстаўлены і распрацоўкі 80 беларускіх прадпрыемстваў.

Дзякуючы высокай якасці, надзейнасці і тэхнічным характарыстыкам, айчынная абаронная прадукцыя сёння складае канкурэнцыю замежным аналагам. Вось толькі некалькі армейскіх навінак, створаных таленавітымі беларускімі распрацоўшчыкамі.

1. Шматфункцыянальная браніраваная машына «Кайман». Беларуская бранявік паспяхова вытрымалі дзяржаўныя выпрабаванні і ўжо трапляюць на ўзбраенне нашай арміі. Машына ўпэўнена перамяшчаецца па моцна перасечанай мясцовасці. Па шашы «Кайман» рухаецца да 110 км/г, затое па грунтовых дарогах набірае хуткасць да 60 км/г. Як прызнаюцца распрацоўшчыкі, тэхніка прыдатная для бездарожжа. Больш таго, яна можа пераадолець і глыбокія водныя перашкоды — прычым без спецыяльнай падрыхтоўкі!

Аўтамабіль прызначаны для разведвальных і дыверсійных аперацый, можа выкарыстоўвацца падчас патрулявання і суправаджэння, правядзення міратворчых аперацый, дзеянняў ва ўмовах надзвычайных сітуацый. «Кайман» абсталяваны супрацьміннай абаронай. Дадатковай абаронай для экіпажа, які, дарэчы, складаецца з шасці чалавек, з'яўляюцца супрацьасколачныя маты, а таксама бакавыя дзверы транспартнага сродку: пры пасадцы або высадцы дэсанта яны выступаюць у якасці браніраванага шчыта, які ратуе ад франтальнага агню.

2. Аўтаматызаваны дыстанцыйна кіраваны назіральна-агнявы комплекс «АДУНОК» прызначаны для назірання і дыстанцыйнага кіравання сродкамі агнявога паражэння. Дзякуючы ўсталяванай адначасовай рэактыўнай сістэме, баявыя магчымасці комплексу павялічваюцца за кошт двух тыпаў узбраення: стралковай зброі і рэактыўных гранат. Найбольш эфектыўны «АДУНОК» пры паражэнні лёгкабраніраванай і небраніраванай тэхнікі, агнявых сродкаў і жывой сілы праціўніка. Дыстанцыйнае кіраванне зброяй дазваляе захаваць асабовы склад за кошт адсутнасці непасрэднага кантакту з праціўнікам.

3. Партатыўны перадатчык перашкод «Граза-Р». Распрацоўка разлічана на барацьбу з мульцікоптарамі і малапамернымі беспілотнымі лятальнымі апаратамі, якія ўсё часцей выкарыстоўваюцца не ў самых лепшых мэтах. Пераносны перадатчык перашкод падаўляе радыёканалы кіравання беспілотнікамі і стварае перашкоды для сістэм спадарожнікавай навігацыі. Карыстальніку радыёэлектроннай зброі дастаткова навесці перадатчык на беспілотнік і ўключыць выпраменьванне, пасля чаго паветраны «парушальнік» спачатку страціць кіраванне, а потым выканае экстранную пасадку або ўвогуле ўпадзе.

4. Рабатызаваны супрацьтанкавы ракетны комплекс «Багамол» створаны на базе саманоснага дыстанцыйна кіраванага гусенічнага міні-шасі, здольнага перамяшчацца па перасечанай мясцовасці. Баявой машынай па бесправажным канале сувязі кіруе аператар, які можа знаходзіцца на адлегласці да 300 метраў. Комплекс выкарыстоўваецца для паражэння ў аўтаматызаваным рэжыме ўмацаваных наземных цэляў, танкаў, бронемашын і завіслых верталётаў. Прычым кругласутачна!

5. Беспілотны лятальны апарат серыі «INDELA — I.N.SKY» мадыфікацыі BUR уяўляе сабой верталёт аднавінтавой схемы. Шасі ў ім не прыбіраецца, ёсць дапаможнае крыло з дзвюма кропкамі падвескі баявой нагрузкі і рухавік унутранага згарання, які працуе на высокаактанавым бензіне. Комплекс авіёнікі, якім абсталяваны беспілотнік, у аўтаматычным рэжыме забяспечвае ўзлёт, палёт і пасадку, прычым з магчымасцю завісання над аб'ектам, каб выканаць пастаўленую задачу.

6. Лёгкабраніраваны аўтамабіль «Волат», створаны па заказе Міністэрства абароны, ужо прайшоў поўны цыкл выпрабаванняў, пераадолеўшы 40 кіламетраў, дэманструючы пры гэтым уражальныя характарыстыкі. Тэхніка, браніраваная па чацвёртым класе, развівае хуткасць да 110 км/г, з лёгкасцю пераадольвае водныя перашкоды глыбінёй да паўтара метра.

«Волат» прадугледжвае шматлікія варыянты камплектавання рухавікамі, электрыкай і тармазнымі сістэмамі. На базе шасі МЗКТ-4901 зманціравана больш за пяць відаў комплексаў, прызначаных у тым ліку для патрэб Міністэрства ўнутраных спраў і сіл спецыяльных аперацый. Яшчэ адна з асаблівасцяў — устаноўка на шасі гідрамеханічнай аўтаматычнай перадачы, якая не мае аналагаў на постсавецкай прасторы. Апошняя распрацоўка — таксама справа беларускіх

майстроў. Яна ўжо серыйна ўсталёўваецца на машыны, прызначаныя для камплектавання як беларускай, так і расійскай арміі.

7. Мадэрнізаваны танк Т-72БМЭ адпавядае ўсім патрабаванням, якія прад'яўляюцца да сродкаў узброенага процiборства XXI стагоддзя. Характарыстыкі танка максімальна набліжаны да навейшых танкаў тыпу Т-90. Мадэрнізаваная тэхніка ўключыла ў сябе апошнія дасягненні ў галіне стварэння сістэм кіравання агнём, назірання і абароны ад сучасных сродкаў паражэння. На сучасным танку ўсталяваны новы прыцэльны комплекс з цеплавізійным прыцэлам, узмоцнена бранявая абарона, за кошт больш магутнага рухавіка павялічана яго рухомасць. Яшчэ адна з асаблівасцяў тэхнікі — аўтаномнасць пры вядзенні засадных і абарончых дзеянняў за кошт выкарыстання ўбудаванай аўтаномнай крыніцы харчавання.

Вераніка КАНЮТА.
kanyuta@zviazda.by
Фота прадстаўлены Дзяржваенпрамам

■ К@нтыненты

Крывавы праклён Афганістана

Ці ўдасца шматпакутнай краіне вярнуцца да мірнага жыцця?

На мінулым тыдні быў здзейснены адзін з самых крывавых тэрактаў у Афганістане з моманту звяржэння талібаў у 2001 годзе. Выбух магутнай бомбы, закладзенай у аўтацыстэрну для перавозкі вады, прагрымеў у апошні дзень вясны ў ранішні час пік, калі на вуліцах Кабула было шматлюдна. Аўтамабіль падарвалі на КПП, які вядзе ў дыпламатычны квартал сталіцы Афганістана, непадалёк — прэзідэнцкі палац. Выбух быў такой магутнасці, што «страсянуў» значную частку Кабула, і яго жыхары спачатку падумалі пра землятрус. У горадзе пачалася паніка. Ахвярамі тэракта сталі не толькі мясцовыя жыхары, але і замежныя дыпламаты — усяго загінула 150 чалавек. Пацярпелі шматлікія будынкі, у прыватнасці пасольствы Францыі, Германіі, Чэхіі, Ірана, Турцыі, Егіпта, ААЭ. Пры гэтым тэракты ў краіне здараюцца ледзь не штодня. «Тэрарысты нават у святы месяц рамадан, у месяц дабрыні, літасці і малітвы, не перастаюць забіваць нявінных людзей», — заявіў прэзідэнт Афганістана Ашраф Гані. Ці ёсць шанц у шматпакутнай краіны выкараскацца з крывавай багны вайны?

ЗА МЯЖОЙ КАНТРОЛЮ

Афганістан знаходзіцца на перакрыжаванні паміж Усходам і Захадам і з'яўляецца старажытным цэнтрам гандлю і міграцыі. Ён размяшчаецца паміж Паўднёвай і Цэнтральнай Азіяй, з аднаго боку, і Блізкім Усходам — з другога, што дазваляе яму адыгрываць важную ролю ў эканамічных, палітычных і культурных адносінах паміж краінамі рэгіёна. Нездарма гэтая стратэгічная тэрыторыя заўжды прыцягвала да сябе ўвагу і з'яўлялася «смачным кавалачкам» для сусветных гульцоў. На жаль, цягам дзесяцігоддзяў стабільнасці тут не назіралася. Сітуацыя ў Афганістане ў апошнія тыдні імкліва дэградуе. Цэнтральная ўлада ў Кабуле паслядоўна губляе кантроль у правінцыях краіны, аддаючы яе ў рукі баевікоў «Ісламскай дзяржавы» і «Талібана». Асабліва прыкметная гэтая тэндэнцыя на поўначы Афганістана, што мяжуе з дзяржавамі Сярэдняй Азіі.

Ваенная прысутнасць ЗША і НАТА не здольная забяспечыць належны ўзровень бяспекі нават у месцах дыслакацыі іх кантынгентаў. Як сцвярджаюць аналітыкі, навучанне і падрыхтоўка Афганскай нацыянальнай арміі (АНА) і паліцыі, якімі займаюцца амерыканцы і еўрапейцы, так і не паднялі прафесійны ўзровень урадавых узброеных сіл, іх раз'ядае карупцыя, што трагічна ў прамым сэнсе падрывае спакой у краіне. Праблемы ўзмацняюцца так і не вырашанымі супярэчнасцямі ўнутры самога кіруючага рэжыму на чале з прэзідэнтам Ашрафам Гані і прэм'ер-міністрам Абдулой Абдулой.

Агульная колькасць людзей, вымушаных пакінуць свае дамы, вырасла амаль да 2 мільёнаў чалавек, адзначаецца ў дакладзе Упраўлення ААН па каардынацыі гуманітарных пытанняў. Пры гэтым колькасць узброеных сутыкненняў паміж урадавымі войскамі і ісламістамі летась рэзка павялічылася. У параўнанні з 2015 годам прырост склаў 22%, што з'яўляецца самым высокім вынікам за ўвесь час аналізу сітуацыі ААН (цягам апошняга дзесяцігоддзя).

Як адзначае газета The New York Times, «працэс стабілізацыі ў краіне сутыкаецца з сур'ёзнымі цяжкасцямі», хоць ваенны канфлікт у Афганістане з удзелам ЗША працягваецца ўжо больш за 15 гадоў, а аб'ём замежнай дапамогі, выдаткаванай для рэспублікі, складае ўжо мільярды долараў. Выданне канстатуе, што «сітуацыя ў сферы бяспекі ў Афганістане паслядоўна пагаршалася з 2014 года». Паводле ацэнак генеральнага інспектара ўрада ЗША па пытаннях рэканструкцыі ў Афганістане Джона Сопка, улады краіны ў лістападзе 2015 года ўтрымлівалі пад поўным кантролем 72% яе тэрыторыі, а да лістапада 2016 года гэты паказчык скараціўся да 57%.

ФАКТАР «ТАЛІБАНА»

«Талібы з'яўляюцца найбольш сур'ёзнай пагрозай для афганскага ўрада, яны больш шматлікія, лепш арганізаваныя, валодаюць вялікімі сувязямі і ўплывам у краіне, а таксама маюць больш трывалую палітычную структуру», — адзначае CNN. Як заўважае тэлеканал, за апошнія шэсць месяцаў «Талібан» умацаваў свае пазіцыі, у прыватнасці, у правінцыях Кундуз на поўначы Афганістана і Гільменд на поўдні. Паводле звестак CNN, у Афганістане цяпер дзейнічаюць прыкладна 35 тыс. баевікоў руху «Талібан».

«Талібан» узнік у 1994 годзе ў разгар грамадзянскай вайны ў Афганістане. Асновай руху сталі радыкальныя ісламскія прапаведнікі і ветэраны супраціўлення савецкім войскам у 1980-я, у першую чаргу з ліку пуштунаў, якія насяляюць поўдзень краіны. Талібы кіравалі Афганістанам з 1996 па 2001 год — да пачатку аперацыі НАТА, абвясціўшы ў краіне «Ісламскі эмірат Афганістан» (ІЭА). Гэты рэжым прадугледжваў істотныя абмежаванні грамадзянскіх і асабістых свабод: забараняліся тэлебачанне, кіно і музыка, значна ўшчамляліся правы жанчын, практыкаваліся публічныя пакаранні смерцю. Тым не менш ІЭА быў на дыпламатычным узроўні прызнаны трыма дзяржавамі: Аб'яднанымі Арабскімі Эміратамі, Пакістанам і Саудаўскай Аравіяй.

Пасля звяржэння ў Кабуле талібы сышлі ў горы і пачалі партызанскую вайну. Многія перабраліся ў суседні Пакістан. Да 2003-га рух талібаў актывізаваўся, у той жа год Савет Бяспекі ААН прызнаў яго тэрарыстычным. Ужо ў 2005-м ім удалося зноў стварыць сваю дзяржаву на паўночным захадзе Пакістана. У 2007 годзе «Талібан» у той ці іншай ступені быў прадстаўлены больш чым на палове тэрыторыі Афганістана.

Баевікі гэтай тэрарыстычнай групоўкі збіраюць з насельніцтва падкантрольных тэрыторый плату за электраэнергію, якая даецца ўладамі Афганістана, паведамляе выданне New York Times. У некаторых раёнах тэрарысты патрабуюць плату раз у год, у іншых — штомесяц. Акрамя выплат за электраэнергію, групоўка таксама збірае падаткі з уладальнікаў млыноў і бульбяных палеткаў, з настаўнікаў, а таксама спаганяе пошліны за праезд праз свае блокпасты грузавікоў з гароднінай, аўтацыстэрнаў і за правядзенне вясельных цырымоній.

Даклад ААН аб сітуацыі ў Афганістане сведчыць, што баевікі «Талібана» імкнуцца разнастаіць крыніцы грашовых паступленняў. Падаткі з мясцовага насельніцтва становяцца адным з альтэрнатыўных спосабаў здабычы сродкаў, аднак асноўны аб'ём фінансавання па-ранейшаму прыпадае на даходы ад нелегальнай здабычы карысных выкапняў, наркагандлю і дапамогу замежных спонсараў. Сітуацыя ў Афганістане ў апошнія месяцы прыкметна пагоршылася. Рух «Талібан», які раней ахапіў значную тэрыторыю ў сельскіх раёнах краіны, разгарнуў наступленне на буйныя гарады. Акрамя таго, баевікі спрабуюць асядлаць найбуйнейшыя транспартныя артэрыі краіны. Інтэнсіфікацыя ўзброенай барацьбы, якую вядуць талібы, цесна звязаная з крызісам у кіраўніцтве краінай. Як заўважаюць эксперты, «Талібан» цяпер значна больш кансалідаваны, чым урад у Кабуле. Агульнае паслабленне ўрадавага кантролю над тэрыторыяй робіць больш частымі ваенныя няўдачы рэжыму.

ПА ШЛЯХУ ДЖЫХАДУ

Таксама на тэрыторыі краіны актывізавалася тэрарыстычная групоўка «Ісламская дзяржава». Большасць з баевікоў не афганцы, а замежнікі, у тым ліку з краін Цэнтральнай Азіі, якія набылі баявы вопыт у Сірыі і Іраку. «Ісламская дзяржава» пачала актыўна распаўсюджвацца на ўсходзе Афганістана ўжо пазалетась. У гэтай краіне перадавым атрадам ІД стала групоўка «Вілаят Харасан». Перш за ўсё гаворка ідзе пра меркаваную тэрыторыю, якая ўключае Афганістан, Пакістан і ўсе краіны Цэнтральнай Азіі. Заснавальнікам групоўкі стаў адзін з аўтарытэтных камандзіраў пакістанскага «Талібана» Хафіз Саід Хан. На пачатку 2010-х гадоў, пасля таго як амерыканцы знішчылі некалькі лідараў руху, сярод баевікоў узніклі кадравыя спрэчкі. Хан уваходзіў у кіраўніцтва і прэтэндаваў на лідарства, аднак іншыя члены пакістанскага «Талібана» яго не падтрымалі. Пасля гэтага ў 2015 годзе палявы камандзір прысягнуў на вернасць Абу Бакр аль-Багдадзі. У ліпені 2016-га BBC са спасылкай на крыніцу ў Пентагоне паведамляла, што Хафіз Саід Хан забіты, але рух працягваў набіраць абароты.

Цяпер асноўны касцяк «Вілаят Харасан» — колішнія талібы з ліку пуштунаў, а таксама замежнікі з краін СНД. Апорай новай структуры джыхадзістаў сталі правінцыі Кунар і Нангархар, якія зручныя і ў сілу свайго геаграфічнага становішча. Побач знаходзіцца Вахансі калідор — вузкая стужка суровай высакагорнай тэрыторыі Афганістана паміж Таджыкістанам, Кітаем і Пакістанам. Праз яго яшчэ падчас вайны з прасавецкім урадам у Кабуле мяцежнікі атрымлівалі падтрымку зброяй і добраахвотнікамі.

Цяпер апетыты «Ісламскай дзяржавы» растуць: джыхадзісты пачалі «распаўзацца» па тэрыторыі ўсёй краіны, адзначаюць эксперты. Пачасціліся сутыкненні паміж «Талібанам» і ІД. Бакі не раз аб'яўлялі джыхад адзін аднаму. Прынамсі, пра гэта са спасылкай на кіраўніка ўпраўлення паліцыі правінцыі Гельменд (поўдзень Афганістана) Набі Джана Мулахейла паведамляла пакістанскае радыё Mashaal. У першую чаргу баевікі спрабуюць падзяліць паміж сабой плантацыі опіумнага маку. Другая прычына, па якой паміж групоўкамі ўзнікаюць рознагалоссі, — чалавечыя рэсурсы. «Афганістан — краіна маладых: 80% насельніцтва — гэта людзі да 30 гадоў. Таму прапаганда для ІД — вельмі важная рэч. З яе дапамогай джыхадзісты прыцягваюць да сябе моладзь», — кажа эксперт Цэнтра вывучэння сучаснага Афганістана Андрэй Серэнка.

Пакуль талібы кантралююць большую тэрыторыю, чым «Ісламская дзяржава», але асноўная задача новага пакалення джыхадзістаў — максімальна ўжыцца ў мясцовае грамадства і ўмацаваць свой уплыў. «Без патрэбы яны не канфліктуюць з талібамі, часам нават не нападаюць на афганскіх вайскоўцаў без неабходнасці», — адзначыў эксперт. Ён таксама распавёў, што апошнім часам было зафіксавана актыўнае пашырэнне ІД менавіта на поўнач — да меж з Туркменістанам і Узбекістанам.

«Сёння распаўсюджванне «Ісламскай дзяржавы» не абмяжоўваецца Сірыяй і Іракам, — падкрэсліў міністр абароны Расіі Сяргей Шайгу. — Бандфарміраванні ісламістаў дзейнічаюць у Афганістане, які мае статус дзяржавы — назіральніка ў ШАС». Шайгу нагадаў пра тое, што цяпер колькасць атрадаў ІД на афганскай тэрыторыі дасягае 3,5 тысячы чалавек, і экспансіўная дзейнасць групоўкі ўяўляе пагрозу ў тым ліку і для суседзяў Афганістана.

«ПУГА» НЕ ДАПАМОЖА

Афіцыйна місія НАТА ў Афганістане завяршылася ў 2014 годзе. Цяпер там засталося 8,4 тыс. амерыканскіх і 6 тыс. вайскоўцаў з іншых краін. Афіцыйна яны навучаюць афганскіх калег. Яшчэ 29 тыс. прыватных падрадчыкаў Пентагона выкарыстоўваюцца ў якасці персаналу службы бяспекі і выконваюць розныя дапаможныя місіі. 25 мая на саміце НАТА абмяркоўвалася пытанне аб накіраванні ў Афганістан дадатковага кантынгенту войскаў. Як заявіў генеральны сакратар альянсу Енс Столтэнберг, гэта не азначае вяртання да ўдзелу ў баявых дзеяннях. У выпадку прыняцця станоўчага рашэння яны будуць аказваць дапамогу ў навучанні афганскай арміі і кансультаваць камандзіраў па арганізацыі баявых дзеянняў.

Камандуючы сіламі ЗША і НАТА ў Афганістане генерал Джон Нікалсан на слуханнях у камітэце па справах узброеных сіл Сената Кангрэса ЗША ў лютым гэтага года ахарактарызаваў сітуацыю ў рэспубліцы як «патавую». Ён заўважыў, што ў краіну патрабуецца накіраваць некалькі тысяч амерыканскіх вайскоўцаў. Па словах генерала, гэта дазволіць толькі захаваць ранейшае становішча рэчаў і пазбегнуць сур'ёзнага аслаблення ўрада, а не нанесці паражэнне талібам. Па паведамленнях амерыканскіх СМІ, Вашынгтон разглядае пытанне аб накіраванні да 5 тыс. вайскоўцаў, уключаючы сілы спецыяльных аперацый.

Зрэшты, з 2001 года, калі амерыканцы пачалі аперацыю ў Афганістане, прыкметных поспехаў дасягнута так і не было. Хутчэй, усё больш назіраліся правалы. Напрыклад, звязаныя з ростам вытворчасці наркотыкаў. Расійскі палітолаг Ігар Хахлоў упэўнены, што з'яўленне амерыканцаў у Афганістане паспрыяла таму, што ў краіне вырабляюць гераін у прамысловым маштабе. Пра гэта эксперт заявіў у праграме «Тэорыя змовы» на тэлеканале «Звезда». Як лічаць эксперты, вырошчваннем сельскагаспадарчых культур, якія выкарыстоўваюцца ў якасці сыравіны для наркотыкаў, у краіне занятыя больш земляў, чым у Калумбіі, Балівіі і Перу разам узятых. «Вытворчасць гераіну павялічылася ў тысячы разоў. Прычым вытворчасць у Афганістане зараз настолькі маштабная, што там наладжаны вельмі магутныя лагістычныя ланцужкі па пастаўцы прэкурсораў. Справа ў тым, што для вытворчасці гераіну недастаткова мець опій. Патрабуецца вялікая колькасць прэкурсораў — хімічных рэчываў», — заўважыў палітолаг. Пры гэтым, на думку Хахлова, ЗША разглядаюць наркотык як таран, пры дапамозе якога яны дэстабілізуюць сітуацыю ў Еўразіі.

2016-ты стаў для Афганістана, па словах прэзідэнта Гані, «годам выжывання». І сёлета справы зусім не наладзіліся. Сітуацыя ў Афганістане пагаршаецца, заявіў Сяргей Шайгу. «Ваенная аперацыя міжнароднай кааліцыі на чале з ЗША, на жаль, спакою туды не прынесла», — адзначыў міністр. Расце рызыка таго, што рэжым у Кабуле можа абрынуцца з-за цяжкага эканамічнага крызісу, стварэння паралельнага ўрада ці дзяржаўнага перавароту. Аднак у прапанаваным амерыканцамі плане стаўка зноў робіцца на супакаенне Афганістана з дапамогай ваеннай сілы. Большасць заходніх спецыялістаў лічыць, што накіраванне дадатковага кантынгенту войскаў у Афганістан не вырашыць праблему. Спыніць гвалт у краіне могуць толькі самі афганцы. Ніякая трэцяя сіла за іх не здольная гэта зрабіць. Што, дарэчы, пацвердзіла міжнародная канферэнцыя па ўрэгуляванні сітуацыі ў Афганістане, якая адбылася днямі ў Кабуле. Удзел у ёй узялі прадстаўнікі больш чым 20 краін. Як заўважаюць аналітыкі, нацыянальнае прымірэнне павінна ўключаць больш шырокі спектр сацыяльных і палітычных груп. Захаванне сітуацыі, пры якой зацікаўленымі бакамі міжафганскага канфлікту прызнаюцца толькі ўрад Гані і кіраўніцтва талібаў, не дае рашэння праблемы.

Захар БУРАК.
burak@zviazda.by